

N:o 3.

Ank. till Riksd. kansli den 4 februari 1889, kl. 12 midd.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af 10 kap. 2 § giftermålsbalken.

I en inom Andra Kammaren afgifven motion, n:o 24, som blifvit till lagutskottet hänvisad, föreslår herr *N. Hanson* i Berga, på anförda skäl, »att Riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i 10 kap. 2 § giftermålsbalken, att hvad om makars ömsesidiga giftorätt i fast egendom redan gäller för stad måtte blifva gällande äfven för landet, samt att nämnda lagrum måtte erhålla följande förändrade lydelse:

2 §.

Man och hustru hafva giftorätt till hälften hvardera i all den egendom, som de ega eller ega få. Varder under äktenskapet egendom, genom gåfva eller testamente, till ena maken gifven, med vilkor att den honom eller henne enskildt tillhöra skall; i den egendom njute den andra maken ej giftorätt.»

I afseende å detta förslag anser sig utskottet endast böra i minnet återföra, att Riksdagen den 7 maj 1884 till Konungen aflät en skrifvelse om framläggande af förslag till vissa ändringar i gällande lagstiftning angående äkta makars inbördes egendomsförhållanden (n:o 39 i samlingen af Riksdagens skrifvelser 1884), i hvilken skrifvelse uttalades såsom Riksdagens åsigt, bland annat, att mannen icke borde ega giftorätt i den fasta egendom i stad eller

å stadens mark, som hustru före eller under äktenskapet ärft eller förut förvärfvt, hvadan sådan rätt icke heller borde tillkomma hustrun i mannens lika beskaffade egendom, dock att all årlig ränta och afrad af dylik egendom skulle under lösören räknas. Riksdagen erinrade härvid, att en sådan bestämmelse upptagits så väl af lagkomitén som af lagberedningen uti de af dem afgifna förslag till giftermålsbalk, och åberopade den motivering, som lagkomitén lemnat för sitt förslag derutinnan; hvarjemte Riksdagen tillade, att om det redan i och för sig måste vara önskligt, att all fastighet, vare sig å landet eller i stad, i civilrättsligt hänseende blefve likställd, det nu syntes vara desto mera påkalladt att låta den enda i nämnda hänseende ännu kvarstående skilnad falla, som inga skäl längre kunde anföras för dess bibehållande.

Genom nådigt bref den 30 augusti 1884 anbefalde Kongl. Maj:t nya lagberedningen att afgifva förslag till de förändrade bestämmelser angående äkta makars inbördes egendomsförhållanden, hvartill Riksdagens omförmälda skrifvelse kunde föranleda. Sedan nya lagberedningen den 1 juli 1886 i ämnet afgifvit förslag, som finnes särskildt tryckt, har detta förslag undergått granskning af högsta domstolen, hvars utlåtande är dateradt den 15 november 1888; och är, enligt hvad justitieombudsmannens berättelse till innevarande Riksdag utvisar, ärendet för närvarande beroende på Kongl. Maj:ts pröfning.

Då Riksdagen sålunda hos Kongl. Maj:t gjort en framställning i ämnet, hvaruti uttalas önskvärdheten att i förevarande afseende åstadkomma likhet i bestämmelserna rörande fast egendom å landet och i stad, men i alldeles motsatt riktning mot den af motionären föreslagna, och denna framställning, i anledning hvaraf lagförslag utarbetats och af högsta domstolen granskats, ännu icke blifvit af Kongl. Maj:t slutligen pröfvad, finner lagutskottet sig böra hemställa,

att herr Hansons ifrågavarande motion må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Stockholm den 4 februari. 1889.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.